

Pontogammarus robustoides

Märkräftan *Pontogammarus robustoides* kommer ursprungligen från området runt Svarta havet och Kaspiska havet. Den har avsiktligt introducerats i vattenreservoarer i floder för att vara ett födotillskott för kommersiellt betydelsefull fisk.

© Michel Grabowski

Svenskt vardagsnamn	Saknas
Vetenskapligt namn	<i>Pontogammarus robustoides</i>
Organismgrupp	Ordning Amphipoda, märkräftor (fylum Arthropoda, leddjur; subfylum Crustacea, kräftdjur)
Storlek och utseende	Märkräftorna har en kropp som är tillplattad från sidorna och saknar den ryggsköld man ofta finner hos andra högre kräftdjur. Äggen utvecklas i en yngelkammare mellan benen på honan. <i>Pontogammarus robustoides</i> är en medelstor märkräfta och kan bli ca 18 mm lång.
Kan förväxlas med	
Geografiskt ursprung	<i>P. robustoides</i> är av pontokaspiskt ursprung, vilket innebär att den kommer från området kring Svarta havet och Kaspiska havet.
Första observation i svenska vatten	Arten har inte observerats i svenska vatten.
Förekomst i svenska havs- och kustområden	Arten har inte observerats i svenska vatten.
Övrig förekomst utanför ursprungligt utbredningsområde	<i>Pontogammarus robustoides</i> är i dag den dominerande arten av märkräfta i litauiska inlandsvatten. Den är också etablerad i sydöstra Östersjön, framför allt i Kuriska sjön (en grund lagun som ligger mellan Litauen och Kaliningrad) och Vistula lagunen, där den är en av de dominerande arterna i strandzonen. Arten finns också i Svarta havet
Troligt införselsätt	<i>Pontogammarus robustoides</i> , introducerades under 1960-67 i vattenreservoarer i floderna Njemen, som mynnar i Kuriska sjön, och Daugava, som mynnar i

	Riga något längre norrut. Härifrån har arterna spridits vidare till Östersjön, möjligen via fartygstrafik. Syftet med introduktionen var att de skulle utgöra ett födotillskott för kommersiellt viktiga fiskarter i reservoaren.
Miljö där arten förekommer	<i>Pontogammarus robustoides</i> lever på sandbottnar eller i bankar av zebramusslan (<i>Dreissena polymorpha</i>). Den tolererar salthalter mellan <0,5 och ca 5 ‰. Arten trivs i relativt stilla vatten.
Ekologiska effekter	De arter av märkräftor som är framgångsrika när det gäller att invadera nya områden skiljer sig från inhemska arter på några väsentliga punkter. De blir tidigare könsmogna, äggen är mindre (vilket tillåter dem att ha fler ägg i sin yngelkammare), de har fler generationer under en reproduktionssäsong och toleransen mot föroreningar är större. Dessutom klarar de högre salinitet i vattnet än inhemska arter. När det gäller <i>Pontogammarus robustoides</i> tror man att just salhaltstoleransen bidragit till att den tillsammans med <i>Echinogammarus ischnus</i> , <i>Obessogammarus crassus</i> och <i>Dikerogammarus haemobaphes</i> kommit att dominera över inhemska arter i vissa områden av de centraleuropeiska nätverken av floder och kanaler. Stora mängder utsläpp från förorenande industrier, och inte minst från gruvdrift som bedrivits här under lång tid, har lett till att konduktiviteten (vattnets ledningsförmåga, vilken oftast är kopplad till salthalten) blivit förhöjd i vattendragens huvudfåror jämfört med i mindre biflöden. Däremot fortsätter inhemska arter att dominera i mindre vattendrag.
Andra effekter	
MER OM BILDEN	
<ul style="list-style-type: none"> © Michel Grabowski http://www.iop.krakow.pl/gatunkiobce/default.asp?nazwa=opis&id=39&je=pl 	
KÄLLOR TILL FYNDLOKALER OCH ARTBESTÄMNING	
<ul style="list-style-type: none"> E. Leppäkoski och S. Olenin, (2000) Non-native species and rates of spread: lessons from the brackish Baltic Sea, <i>Biological Invasions</i> 2:151–163 N. Grudule, E. Parele och K. Arbačiauskas, (2007) Distribution of Ponto-Caspian amphipod <i>Pontogammarus robustoides</i> in Latvian waters, <i>Acta Zoologica Lituanica</i>, 17(1):28-32 	
<ul style="list-style-type: none"> • Detta faktablad om <i>Pontogammarus robustoides</i> skapades den 20 december 2009 av Kerstin Magnusson 	